

1. ΕΝΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/03/2023

Σελίδα: 13

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

«Ένας πόλεμος με παγκόσμιο αντίκτυπο»

Του **ΘΑΝΟΥ ΒΕΡΕΜΗ***

Πώς λαμβάνει διαστάσεις ένας πόλεμος; Αρχίζει συνήθως με κάποιες προδιαγραφές του παρελθόντος. Ο ιστορικός των ρωσοουκρανικών σχέσεων Serhii Plokyh («The Last Empire: The Final Days of the Soviet Union», Basic Books, 2015) περιγράφει με μοναδική ακρίβεια την παλιά διαμάχη ανάμεσα σε πολιτισμικά συγγενή συστήματα με μεσαιωνικές καταβολές.

Σήμερα ο πόλεμος Ρωσίας - Ουκρανίας απειλεί να γλιστρήσει στην εσωτερική πολιτική όλου του δυτικού κόσμου. Ο πόλεμος αυτός ανάγκασε τον πρόεδρο Μπάιντεν να αναλάβει πρωτοβουλίες πέρα από τα καθημερινά του καθήκοντα. Η ρουτίνα της διαμάχης Δημοκρατικών - Ρεπουμπλικανών για ζητήματα με ιδεολογική συνήθως απόκρωση δεν οδηγούσε πουθενά τους Αμερικανούς. Η φυγή του Μπάιντεν από το αδιέξοδο της εσωτερικής αδράνειας υποκινείται από τις εθνικιστικές πρωτοβουλίες του Πούτιν. Και ενώ εκείνος κλιμακώνει τον πόλεμο, ο Μπάιντεν προετοιμάζει μία πλήρη αναμόρφωση των ΗΠΑ. Με τη χρηματοδότηση του Κογκρέσου για τουλάχιστον μία δεκαετία, φιλοδοξεί σε έργα υποδομής και πράσινης ανάπτυξης.

Ισως τελικά ο πόλεμος να είναι «πάντων πατήρ» αν παίξει έναν ανανεωτικό ρόλο στην υπερπλανητική δύναμη.

Η μεταπολεμική παγκόσμια οικονομία λειτούργησε με τους κανόνες που θέσπισαν οι ΗΠΑ. Το φιλελεύθερο εμπόριο είχε θεαματικά αποτελέσματα: Εβγαλε εκατομμύρια άτομα από την ανέχεια και έδωσε στον δυτικό κόσμο τη νίκη έναντι του σοβιετικού συστήματος. Αυτή η επαναλαμβανόμενη ήττα σε κάθε αναμέτρηση Δύσης και Ανατολής, αποτελεί πλέον τον

μόνιμο εφιάλτη των ηττημένων του Ψυχρού Πολέμου.

Δυστυχώς η Ουκρανία δεν αντιλαμβάνεται ότι η καταγιστική επίθεση της Ρωσίας είναι μέρος ενός παλιού λογαριασμού που μεγεθύνεται τώρα από την ανάγκη των Ρώσων να επιβληθούν στον άπιστο γείτονα – συγγενή τους.

Οι Αμερικανοί όμως δεν εγκαταλείπουν το διπλό τους ανάχωμα – ιδιωτικό και δημόσιο. Παρά τον τεράστιο ιδιωτικό τομέα που διαθέτουν, αυτό συνοδεύεται και από έναν μεγάλο δημόσιο τομέα, προϊόν του αντιπροσωπευτικού τους πολιτεύματος. Το Κογκρέσο είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει και το πιο φιλόδοξο αναπτυξιακό όραμα του Μπάιντεν.

Τα μέτρα που έλαβαν Ρωσία και ΗΠΑ αρχικά προκάλεσαν αναστάτωση στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Όμως η αισιοδοξία επανέρχεται στις χρηματαγορές γιατί επικρατεί ελπίδα των επενδυτών ότι η μελλοντική ελάττωση των επιτοκίων θα μειώσει και τον πληθωρισμό. Οι ΗΠΑ παρά τη μείωση της παρουσίας του δολαρίου στις αγορές, προπορεύονται οικονομικά όλων των άλλων δυνάμεων και βέβαια της Ρωσίας που αναζητάει την ταυτότητά της μέσα σε έναν ατελέσφορο πόλεμο.

Όταν οι πρώην διευθυνόμενες οικονομίες μπήκαν στον διεθνή ανταγωνισμό, έφεραν μαζί τους και έναν τομέα πρόθυμο να στηρίξει κάθε κρατική δραστηριότητα. Οι ΗΠΑ έκτοτε υιοθέτησαν μέτρα κρατικής ενίσχυσης για τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Από τον Τραμπ στον Μπάιντεν η συνέργεια ιδιωτικού και δημόσιου τομέα βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη.

Ο πόλεμος υπόσχεται να αφήσει μόνιμα ίχνη.

* Ο κ. **Θάνος Βερέμης** είναι ομότιμος καθηγητής ΕΚΠΑ, αντιπρόεδρος **ΕΛΙΑΜΕΠ**.